

BEGELEIDING BIJ DE TENTOONSTELLING: “FLORE AND THE WATER WARRIORS”

(verteld vanuit het perspectief van de kunstenaars Bart Ramakers en William Sweetlove)

“Het begon allemaal 5 jaar geleden met de apotheose van Flore, wanneer we 12 foto’s opstelden tussen het kasteel d’Ursel en het paviljoen De Notelaer. Dit vertelde het verhaal van Flore d’Arenberg, de echtgenote van de hertog Guillaume d’Ursel, de bouwheer van De Notelaer. In de fotoreportage kwam Flore op een picknick haar lievelingsgoden tegen, die ook De Notelaer versieren.

Vijf jaar later, nu vzw De Notelaer 35 jaar bestaat, nemen we de draad weer op met de tentoonstelling ‘Flore and the Water Warriors’.

Waarom in De Notelaer? Omdat we hier eigenlijk alles kunnen terugbrengen naar de tijd waar het allemaal begon. De tijd waarin de wetenschap en de Verlichting zich ontwikkelden en waar tevens de roots van de industrialisering werden gelegd. Van dit laatste dragen we nu evenwel ook de gevolgen. En daar gaat nu precies de nieuwe tentoonstelling over: welke keuzes, die er toen gemaakt zijn, moeten we aanhouden en welke moeten we veranderen.

In de tuin staan een aantal beelden van de wereldberoemde kunstenaar William Sweetlove, een typische pop-art kunstenaar. Die heeft er zijn roeping van gemaakt om dieren en mensen te maken uit gerecycleerd materiaal, of uit recycleerbaar materiaal of kunststof. De laatste jaren werden gekenmerkt telkens door aan zijn werken waterflessen, botjes of laarzen toe te voegen. Zijn kunstvoorwerpen zijn ook allemaal felrood geschilderd omdat ze een soort signaalfunctie hebben. Ze zeggen: “opgelet, er is hier iets aan de hand”. In principe zijn ze voor eeuwig. Ze zijn niet onderhevig aan de elementen. Als je wil kan je ze recyclen. De waterfles staat telkens voor het bewustzijn van de globale waterproblematiek die er aankomt. William Sweetlove is zich zeer bewust van deze uitdaging, van de vervuiling en de abnormale hoeveelheid plastic aanwezig in het water. Dit is, reeds sinds 15 jaar, zijn manier om deze problematiek onder de aandacht te brengen. Hij is een klimaatprotester lang voor zijn tijd.

Het nieuwste dier in de reeks, de ijsbeer, zie je op het gelijkvloers rechts naast De Notelaer. De ijsbeer probeert zich schijnbaar zelfs aan De Notelaer vast te klampen. Zoals nu algemeen aangenomen hebben ook ijsberen het moeilijk met de smeltende ijsschotsen van de ijskap.

William’s pinguïns zijn overal te bewonderen. Hij heeft er daarvan duizenden gemaakt. Hier staan er vijf te pronken op de balustrade van De Notelaer. Initieel hadden de pinguïns geen waterflessen. Het werd hem echter duidelijk dat hij die boodschap enkel sterker kon maken door die eraan toe te voegen. Je ziet hier in het domein van

De Notelaer heel mooi de evolutie van William’s dierlijke kunstwerken: steeds op grotere schaal en nu als volledige bewapende Water Warriors.

Tentoonstellen in De Notelaer is heel moeilijk omdat het gebouw eigenlijk altijd sterker is dan het kunstwerk. Het was voor vele mensen een beetje een shock dat, Bart Ramakers, als redelijk klassieke fotograaf en gespecialiseerd in historische fantasieën, iets samen met William Sweetlove zou doen. Voor William was het daarentegen heel nieuw om met menselijke figuren te werken. Bart had nog nooit met zo’n fel gekleurde kunstwerken gewerkt. Het was voor beide nieuw.

Voor William is, al wat ouder dateert dan 1850, geen kunst. William’s visie is dat alles van vóór 1850, van voor Monet en Manet, eerder om vakmannen gaat die enkel werkten in opdracht van de adel. Het is pas met Monet en Manet dat er vanuit zijn perspectief vrije kunst is ontstaan. Bart daarentegen is een historicus en ziet dat helemaal anders. Bij wijze van spreken, Bart’s visie is dat we

even schatplichtig zijn aan Rubens, van Dyck en Jordaens als aan Andy Warhol. Op dat vlak bouwden beide kunstenaars een samenwerking uit die heel complementair is.

Het eerste wat opvalt in het gebouw, is die schijnbaar onoverzichtelijke wanorde van kartonnen plakaten die ophangen als een soort ruggengraat van protestborden in de traphal. De hal is gebruikt als een soort referentie naar de recente klimaat protestbeweging. Het zijn niet zomaar gratis slogans. Wie er zijn huiswerk van maakt en de letters in een bepaalde kleur noteert, kan er slogans uit distilleren. Op de tweede verdieping, worden ook making-off foto’s tentoongesteld. Daarin zie je ondermeer hoe William en Bart mee betogen met de waterfles op de rug in één van de klimaatmarsen en zelf de strijd met het klimaat aangaan. Eerste verdieping:

Op de eerste verdieping, worden we meteen begroet door de hertogin Flore die nu zweeft in de wolken en een goddelijke status heeft verkregen. Verder hebben we een heel classicistisch tafereel aangegaan die godinnen van Flora voorstellen. Daarvoor hangt een gordijn waar je net dezelfde personen in dezelfde omgeving ziet maar deze keer met protestborden. De bedoeling is, als je het gordijn openschuift, je door de waan gaat van de dag met godinnen refererend naar de klimaatspijbelers. Als je het gordijn terug dichtschuift, kom je uit bij de pastorale in de 18de eeuw; bij het idyllische, toen alles nog peis en vree was.

Hier is het idee van de Water Warriors ontstaan. Een groep godinnen die het klimaat gaan redden. Je kan daar nog meer over ontdekken op de filmpjes vertoont op de eerste verdieping. Het gaat hier uiteraard niet over de fysieke geschiedenis, evenwel over onze denkbeelden, hoe die zijn ontstaan, hoe die zijn geëvolueerd. Sommige ingebakken denkpatronen zullen we inderdaad moeten veranderen als we naar een betere wereld willen evolueren.

William heeft ook een hele reeks handtassen gemaakt; sommige in brons, sommige uit flipflops, sommige met daarin groenten, een waterfles, of gevuld met allerlei wieren en bladeren. Het brons is gerecycleerd. Dus ook weer het recycle idee. In dit geval van afgedankte cargo schepen gedumpt in India. De flipflops werden in Afrika uit gerecycleerde flipflops vervaardigd. Flipflops zijn teensandalen.

Nog op de eerste verdieping hangt een wereldpremière. Het is de eerste foto afdruk op microcellulose. Normaal worden de foto’s afgedrukt op fotopapier volgens een chemisch proces met baden. In dit geval heeft Bart Ramakers samengewerkt met Johan Geysen. Hij heeft een procedé ontwikkelt om, op basis van thee en suiker, microbiocellulose te laten gisten. Op die manier ontstaat een soort perkamentachtig, elastisch, heel dun, en toch heel sterk papier. Het is in dit geval door de rigiditeit op katoendoek gekleefd en volledig recycleerbaar. Het is met andere woorden een echt levend kunstwerk. We weten niet of en hoe dit gaat evolueren of eerder zo gaat blijven zoals het is. Het is 100% ecologisch en is bovenop met natuurvriendelijke inkt gedrukt door het bedrijf Milo Profi te Kontich.

Tweede verdieping rechter kabinet:

William zijn benadering is gekenmerkt door dingen op zijn kop te zetten. Daarom staat letterlijk de tafel op zijn kop met een sokkel er bovenop. De erop tentoongestelde godinnen hebben namen van Griekse godinnen, refererend naar de buitenkant van De Notelaer waar de riviergoden pronken in bas-reliëf. Dat is ook de reden geweest om met de klimaat godinnen hier te starten. Zo knopen we aan bij het gebouw, bij de logica ervan. Als je nauwkeurig kijkt, zie je hier en daar op een aantal beelden druppels afdruppen. Dat is de epoxy coating. William heeft dit opzettelijk gedaan omdat we middenin een waterverhaal zitten. De vloeistoffen die

er vanaf lopen zijn daarbij eigenlijk een mooie voetnoot.

Alle kasten zijn gebruikt om de making-off foto's in te plaatsen en ook om een aantal gekloonde konijnen en varkens te visualiseren. Je ziet de kunstenaars aan het werk, je ziet hen betogen rechtsonder met de waterflessen op hun rug...

Tweede verdieping ronde salon:

Het grote moment is wanneer je het fantastische ronde salon binnentreedt waarbij je geconfronteerd wordt met een lichteffect zoals die bij glasramen in een kapel. Het betreft hier in totaal vijf, meer dan levensgrote godinnen.

Van links naar rechts, zie je; Flora in haar rococojurk, de godin Gaia van de vruchtbaarheid met haar zwanger buikje, in het midden dezelfde godin Flora maar zonder rococojurk. Vervolgens is er Nemesis de godin van de wraak met haar bliksemschicht en helemaal rechts de Griekse godin Nix van de nacht, toepasselijk met een zwarte huidskleur. Op het terras staan ook vijf pinguïns met een waterfles op de rug. Deze zijn evenwel enkel te zien vanuit de zijkabinetten, of vanop de dijk.

Tweede verdieping linker kabinet:

"Doorlopend naar het tweede kabinet en laatste kamer van de tentoonstelling, hebben we nog foto's van een aantal godinnen; Flora, maar dan als de hertogin Flore en de godin Iris van de regenboog. Aansluitend is er een heel mistige godin, die geen naam heeft. Daartegenover, helemaal alleen, schittert de godin Aurora. Het betreft diezelfde Aurora die op de eerste verdieping, een balleke sloeg, maar nu zediger gekleed."

Als je heel de cirkel hebt doorlopen, zie je dat de kunst, zoals in het ronde salon helemaal in evenwicht is met De Notelaer. Het is niet het gebouw dat weegt op de kunstwerken of andersom. Het vormt een geslaagd geïntegreerd geheel. De mensen die het paviljoen De Notelaer kennen, kunnen het nu eens op een andere manier ervaren; als een soort sacrale plaats voor de klimaatverandering. Dus ja, we integreren ons helemaal in het godenverhaal van vroeger. We geven er een nieuwe dimensie aan. Dat is de onderliggende bedoeling van de kunstenaars".

Bart Ramakers:

<https://www.facebook.com/profile.php?id=100014569779356>

William Sweetlove:

<https://www.facebook.com/sweetlove.william>

Johan Geysen:

<https://www.facebook.com/jgeysen1>

